

FÉNY

A Világítástechnikai Társaság hírlevele

4. évf. 1. szám 2005. január

A VTT KÖZGYŰLÉSE

A VTT december 15-én megtartott évváró közgyűlésének a Világítás Háza adott otthont. Az elnöki beszámolót a közgyűlés egyhangúan elfogadta, majd elismerések átadására került sor. A „Sziráki-Gergely díj a magyar világítástechnikáért” kitüntetést dr. Lantos Tibor még korábban, betegágyán átvehette. A „Pollich díj a Világítástechnikai Társaságért” kitüntetettje Kosztolicz István lett. A díjak mellett számos emléklap is átadásra került. Az éves beszámoló szövegét az érdeklődők a VTT honlapján találhatják meg.

PRO LUMINE DÍJ VILÁGÍTÁSTERVEZŐKNEK

A VTT jan. 11-i vezetőségi ülésén döntés született a Magyar Elektrotechnikai Egyesület Világítástechnikai Társasága, a Magyar Világítástechnikáért Alapítvány és a Magyar Mérnöki Kamara Elektrotechnikai Tagozata által alapított, világítástervezőknek adható PRO LUMINE díj kiírásáról. A hazai világítási kultúra színvonalának emelését szolgáló, 2 kategóriában (beltér és kültér) kiadásra kerülő díj elnyerésére első alkalommal az elmúlt 3 évben megvalósult munkák terveivel lehet pályázni. A részletes pályázati felhívás megtalálható a VTT honlapján, és rövidesen a szaksajtóban (Elektrotechnika, Mérnök Újság) is közzé tesszük. A tervek szerint a díjpályázat a jövőben rendszeresen, évente kiírásra kerül.

A VILÁGÍTÁS HÁZA PROGRAMJA

Amint korábban már beszámoltunk róla, a Világítás Házában minden kedden 17.00-tól klubnapot tartunk. Házigazda: Szekeres Sándor. A klubnapok keretein belül rendszeres előadásokkal szeretnénk tagjaink (és leendő tagjaink) világítástechnikai ismereteit erősíteni.

Az első félév programja:

- 2005. február 8: A világítástechnika fiziológiai alapjai egy fizikus szemével. A szemünk szerkezete, a retina felépítése, akkomodáció - adaptáció. Előadó: prof.em. Dr. Schanda János
- 2005. március 8: A világítástechnika fiziológiai alapjai egy fizikus szemével. Az optikai jel útja a retinától az agyig: akromatikus és kromatikus jel-továbbítás—észlelés. Előadó: prof.em. Dr. Schanda János
- 2005. április 12: A világítástechnika fiziológiai alapjai egy fizikus szemével. Az észlelet leírása a kiváltó inger jellemzőivel: fotometria és szín-inger mérés - színmegjelenési modell. Előadó: prof.em. Dr. Schanda János
- 2004. május 10: Világítástechnika nemcsak világítástechnikusoknak. Mesterséges világítás. Előadó: Dr. Vetési Emil
- 2004. június 14: Világítástechnika nemcsak világítástechnikusoknak. Mesterséges- és természetes világítás illesztése. Előadó: Dr. Vetési Emil

A rendezvényeken a részvétel díjtan.

RENDEZVÉNY NAPTÁR

- 5. Európai szimpózium az éjszakai égbolt megóvásáról. Europlanetarium Genk, Belgium, 2005. április 29-30. Jelentkezési határidő előadóknak: 2005. febr. 1, résztvevőknek 2005. febr. 15. A szimpózium alkalmából kerül átadásra az IDA európai kültéri világítási díja. További információ: www.vvs.be/wg/symposium
- Lightfair 2005 építészeti és kereskedelmi világítási kiállítás. New York, USA, 2005. április 10-14. További információ: www.lightfair.com
- RightLight 6 nemzetközi konferencia, Shanghai, Kína, 2005 május 9-11. A konferencia fő témája: A
következő évtized energia-hatékony világítása. A változó helyszínű sorozat rendezvényének

első alkalommal ad otthont a világítástechnikában egyre nagyobb szerephez jutó Kína. További információ: www.rightlight6.org

- CIE Midterm Meeting (2005. május 12-17) és nemzetközi világítástechnikai kongresszus (2005. május 18-21). León, Spanyolország. A kongresszus fő témája: A 21. század világítása. További információ: www.ceisp.com. Kapcsolódó rendezvény (május 21): Látás és világítás mezopos körülmények között. További információ: <http://vision.vein.hu/CIESYMP05>

- ILUMINAT 2005 + BalkanLight 2005 konferencia és kiállítás. Kolozsvár, 2005.június 2-3. A konferencia fő témája: Energetikai hatékonyság és új irányzatok a világításban. Hivatalos nyelvek: román és angol (szinkrontolmácsolással). További információ: dorin_beu@cluj.astral.ro

- LUX EUROPA konferencia, Berlin, 2005. 09. 19-21. A konferencia témái: fénykeltés, bel- és kültéri világítás, intelligens energia-hatékony gazdaságos világítási rendszerek, a fény dinamizálása, természetes világítás, fény és egészség, fotobiológia és fotokémia, fény és környezet. Hivatalos nyelvek: angol, francia, német. A végleges program várhatóan 2005 februárig készül el, a részvételi jelentkezés határideje 2005. június 15. A konferencia kísérőrendezvényeként kerülnek megrendezésre a Nemzetközi Világítási Bizottság (CIE) és a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) ülései.

A NEMZETKÖZI VILÁGÍTÁSTECHNIKAI BIZOTTSÁG ÚJ KIADVÁNYAI

CIE 88:2004 Colorimerty (2. kiadás) . 79 oldal, 17 táblázat

CIE 88:2004 Guide for the lighting of road tunnels and underpasses (2. kiadás). 40 oldal, 10 ábra, 10 táblázat

CIE 152:2004 Proceedings of the 25th Session of the CIE, San Diego (CD ROM kiadvány)

CIE 160:2004 A review of chromatic adaptation transforms. (36 oldal, 7 ábra, 3 táblázat)

CIE 162:2004 Chromatic adaptation under mixed illumination condition when comparing softcopy and hardcopy images. (21 oldal, 5 ábra, 2 táblázat)

CIE 163:2004 The effects of fluorescence in the characterization of imaging media. 20 oldal, 16 ábra, 9 táblázat

CIE Standard S012/E:2004 Standard Method of assessing the spectral quality of daylight simulators for visual appraisal and measurement of colour. A szabvány német nyelven is kapható, rövidesen a francia változat is megjelenik.

A kiadványok a CIE Magyar Nemzeti Bizottságánál szerezhetők be.

AZ MSZT/MB 838 ÜLÉSE

A Magyar Szabványügyi Testület világítástechnikával foglalkozó 838. Műszaki Bizottságának 2004. 12.1-jén megtartott ülésen a 14 MB-tag közül 8 fő (kb. 60%) volt jelen.

Szabó Zoltán úr, az MSZT II. Szabványosító Titkárságának vezetője röviden megemlékezett a bizottság közelmúltban elhunyt elnökéről, Dr. Lantos Tiborról. Ezt követően ismertette az MSZT, illetve a titkárság 2004-es tevékenységét. Kitért a nemzeti szabványosítás keretében magyar nyelven, illetve jóváhagyó közleménnyel, angol nyelven közzétett szabványok számára, a kidolgozás támogatottságára. Tájékoztatót a nemzetközi, illetve az európai szervezetekben való részvételről; a CENELEC BT budapesti, tavaszi üléséről. Röviden vázolta a 2005-ös év várható számait, kiemelten foglalkozott a CEN/CENELEC ez évi közös közgyűlésének Budapesten történő megrendezésével.

A műszaki bizottság titkára ismertette a bizottságra vonatkozó adatokat

– 1 db magyar nyelvű, kb. 25 db. jóváhagyó közleményes bevezetés,

– kb. 120 (IEC, CENELEC és CEN) szavazás lefolytatása.

A titkár javaslatot tett az új elnök személyére, Arató András úrra, akinek megválasztását valamennyi jelen lévő támogatta. Az elnökhelyettesi tisztség betöltésére két javaslat hangzott el; a bizottság tagjai titkos szavazással Némethné Vidovszky Ágnes dr.-t választották meg. Az új tisztségviselők megköszönték a bizalmat.

Kerényi István úr röviden összefoglalta az IEC TC 34 és albizottságai működését; a legutóbbi ülés határozatait; a titkár kivonatossan ismertette Schwarcz Péter úrnak a CEN TC 169 legutóbbi üléséről megküldött tájékoztatóját.

SZABVÁNYFIGYELŐ

Hírlevelünk legutóbbi számának megjelenése óta a világítástechnikával kapcsolatos következő új szabvány jelent meg:

MSZ EN 12464-1:2003 Fény és világítás. Munkahelyi világítás. 1. rész: Belső téri munkahelyek

A szabvány a korábban jóváhagyó közleménnyel bevezetett, angol nyelvű európai szabvány magyar nyelvű változata. Beszerezhető, ill megrendelhető az MSZT Szabványboltjában, 1091 Budapest, Üllői út 25. (postacím: 1450 Budapest 9, Pf. 24, telefon: 456-6892, 456-6800)

MEGJELENT A LUXVISION TERVEZŐPROGRAM 2.1 VERZIÓJA

A most megjelent 2.1 változat lehetővé teszi a beltéri világítási szabványban előírt új mennyiségek számítását, és a felhasználói igények kielégítése érdekében számos újdonsággal rendelkezik.

A programot alkalmassá tették arra, hogy az MSZ EN 12464-1 szabvány szerint a zavaró káprázás értékelésére szolgáló UGR értékeket is számítani lehessen. Az új változata lehetővé teszi, hogy a munkasíkon különböző, sokszög alakú munkaterületeket definiáljunk. Az új verzióval az MSZ EN 12665 szerinti cilindrikus megvilágítás is számítható. A megvilágítási értékek hamis színekkel és izolux diagramokkal történő ábrázolásánál az egyes megvilágítási szintek közötti lépésközök beállítása korábban kizárólag automatikusan történt. A továbbfejlesztett program lehetővé teszi a lépésközök egyedi beállítását, ami sok esetben látványosabb, jobban értékelhető diagramokat eredményez. Az új programváltozat lehetővé teszi, hogy a három dimenziós, fényképszerű grafikus megjelenítés esetén az egyes felületekre rávetítsük az azonos megvilágítású pontokat összekötő izolux görbéket. Ezáltal az ábra nem csupán látványképnek használható, hanem számszerű értékek is leolvashatók róla. A korábbi változatnál egyes esetekben problémát okozott a nagy táblázatok kezelése. Most a nagy táblázatok a nyomtatásnál feloszthatók, a táblázat nyomtatása akár több oldalon át is történhet. Az új program lehetővé teszi, hogy a számításnál alkalmazott rácspontok távolságát egyedileg határozzuk meg. Ez az opció lehetővé teszi a számítási pontok számának igény szerinti növelését vagy csökkentését. Míg a korábbi program az eredmények megadásánál egész értékre kerekített, a most megjelent változat a 10 lux alatti megvilágítások esetében az első tizedesjegyet is megjeleníti. Ennek következtében a tartalékvilágítások számításánál a kerekítésből származó hiba a tizedére csökken.

A

LUXvision program frissítése az internetről letölthető. A letöltéshez a következőket kell a böngésző kereső ablakába beírni: <http://www2.ridi.de/LUXvision21.exe> (a cím beírásánál ügyelni kell az írásmódra, a nagy- és kisbetűk nem cserélhetők fel!). A frissítés önállóan nem használható, a felhasználóknak rendelkezni kell a program korábbi változatával.

VTT, 1042 Budapest, Árpád út 67 Tel: 06 30/537 9897 Honlap: www.vilagitashaza.hu/vtt

(A javaslatokat, híreket, észrevételeket a fenti címekre várjuk.)